

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredno nedelje in praznike. — Inzerati do 20 petič 3 Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inzerati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebel. «Slovenski Narod» velja kotino v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din. — Rokopis se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Ruski odgovor na ameriški posredovalni predlog

Rusija odklanja posredovanje, dokler Kitajska ne izpolni njenih zahtev, vendar pa nima namena izzvati vojnega konflikta

— Pariz, 23. julija. Francoski poslanik v Washingtonu Claudel je včeraj popoldne izročil državnemu podtajniku odgovor sovjetske vlade na ameriški posredovalni predlog, ki ga je sporočil francoski poslanik v Moskvi in ki gre za tem, da bi se kitajsko ruski spor v smislu Kelloggovega pakta predložil v razsodbo posebnemu mednarodnemu razsodišču. Sovjetska vlada se pri svojem odgovoru omejuje na izjavo, da nima namena na stopiti proti Kitajski z orožjem. Po drugih vesteh iz Moskve pa je sovjetska vlada oficijelno izjavila, da odklanja francosko-ameriški posredovalni predlog, dokler Kitajska ne upostavo statusa quo na vzhodno-kitajski železnici.

— Sanghaj, 23. julija. V Nan Kingu se je vršilo pod predsedstvom Čangkajšeka posvetovanje vseh članov vlade. Po tem posvetovanju je bil objavljen komunike, v katerem izraža kitajska vlada svojo pripravljenost, da prepusti spor v odločitev Društvu narodov, če bi Rusija kršila Kelloggovo pogodbo.

— Berlin, 23. julija. Lev Trocki je izjavil poročevalcu »Mon tag-Morgena« v Carigradu, da pomeni rusko - kitajski spor popoln poraz Stalinove politike v Vzhodni Aziji. Komunistična stranka ne bi bila smela prekiniti zvez z maršalom Čangkajšekom, pač pa je bilo v njenem interesu, da sodeluje z meščanskimi strujami Kuomintanga in skuša, podprta tudi s te strani, zanetiti svetovno revolucijo.

— Newyork, 23. julija. Pri pogajanjih za posredovanje v rusko - kitajskem konfliktu je igralo veliko vlogo vprašanje, kdo naj pri predstojecih pogajanjih prevzame razsodiščno vlogo. V vladnih krogih Združenih držav so naziranja, da prihaja kot razsodnik v poštev predvsem Nemčija, ker je s sovjetsko Rusijo in s Kitajsko v prijateljskih odnosih.

— Tokio, 23. julija. Iz krogov zunanega ministrstva se doznava, da japonska vlada doselej še ni prejela službenega obvestila o akciji, ki jo je podzvel državni podtajnik Združenih držav Stimson glede rusko-kitajske krize. Prvo informacijo o tej akciji je prejelo zunanje ministrstvo od svojega poslanika v Parizu. Pod takimi okolnostmi se japonska vlada ne bi mogla priključiti francosko - ameriški akciji v prilog miroljubne rešitve rusko-kitajskega spora. Japonci smatrajo, da je bila Japonska na ta način prezrta in zapostavljena v stvari, pri kateri je najbolj angažirana.

Spremembe v vladi

Včeraj je nepričakovano podal ostavko min. trgovine dr. Mažuranič - Z njim je odstopil tudi pomočnik ministra dr. Spevec - Povratek kralja v Beograd - Avdijenca dr. Frangeša

— Beograd, 23. julija. Včeraj popoldne je javnost presenetila vest o nepričakovani demisiji ministra trgovine in industrije dr. Mažuraniča. O tem je bil izdan naslednji uradni komunike:

»Nj. Vel. kralj je blagovoljno sprejel ostavko na dosedanji položaj v vladi, ki jo je podal minister trgovine dr. Veliimir Mažuranič. Z istim kraljevim ukazom je bil odrejen za začasnega zastopnika ministra trgovine finančni minister dr. Švrljuga.«

V krajši izjavi utemeljuje dr. Mažuranič svoj korak s tem, da se ne strinja z agrarno politikom, ki jo zastopa večina vlade, ter da je zaradi tega izvajal konsekvence.

Kakor pa se danes doznava, je skupno s trgovinskim ministrom podal demisijo tudi pomočnik ministra dr. Vladimír Spevec. Tudi njegova demisija je bila takoj sprejeta ter je že snočič po izročitvi poslovo odpotoval v Zagreb.

Danes dopoldne ob 10. je dr. Mažuranič izročil v svojem kabinetu vse posle trgovinskega resora svojemu nasledniku finančnemu ministru dr. Švrljugu. Pri tej priliki se je zahvalil vsem načelnikom in šefom odsekov za vestno službovanje ter jih predstavil novemu resornemu ministru. Ker pa finančni minister dr. Švrljuga, ki je v svojem resoru zelo zaposlen, ne bo mogel posvečati ministrstvu trgovine toliko pažnje in da se prepriča zastoj dela, je bil takoj po prevzemu poslov imenovan za pomočnika ministra trgovine dosedanji načelnik tega ministrstva dr. Rudolf Stehmetz-Sorodolski.

— Beograd, 23. julija. Davki ob 9. se je Nj. Vel. kralj vrnil iz Topole. Takoj po svojem prihodu je sprejel v avdijenco ministra za poljedelstvo dr. Otona Frangeša. Avdijenca je trajala vse do

11. Od 11. do 12. je bil nato v avdijenci minister za šume in rude dr. Lazar Rađivojevič. Popoldne se bo najbrž vrnil v Beograd tudi ministrski predsednik general Pora Živković.

Iz sodne službe

— Beograd, 23. julija. Na predlog ministra pravde je kralj podpisal obširnejši ukaz o imenovanju, napredovanju in upokojitvi v sodni službi. Med drugimi je imenovan bivši tajnik sreskega sodišča v Trstu dr. Josip Kerker za sodnika pri sreskem sodišču v Krškem, sodnik sreskega sodišča v Prevaljah dr. Josip Pfeifer je premeščen k sreskemu sodišču v Brezicah, sodni pripravnik okrožnega sodišča v Mariboru Anton Kanceler je imenovan za sodnika pri sreskem sodišču v Murski Soboti, sodni pripravnik okrožnega sodišča v Celju Janko Karlovec pa za sodnika pri sreskem sodišču v Prevaljah. V višjo skupino so napredovali dr. Fr. Arko (?) pri okrožnem sodišču v Mariboru, dr. Ivan Brelih, staršina sreskega sodišča v Celjevcu, dr.

Adolf Lenart, sodnik pri okrožnem sodišču v Celju, d. Albin Juhart, namestnik državnega pravdnika v Celju, vpkojen pa je dr. Hinko Stopančič, sodnik okrožnega sodišča v Celju.

Nesreča na Nichinganskem jezeru

— Chicago, 23. julija. Sinoči sta trčila dva parnika na Michinganskem jezeru. Oba parnika sta bila težko havarirana. Potniki so poskakali v jezero, da se rešijo. Po končanih rešilnih akcijah je bilo ugotovljeno, da je 19 potnikov utonilo.

Nov svetovni rekord

— Bratislava, 23. julija. Pri včerajšnjih tekmah za lahkoatletsko prvenstvo je postavila sprinterska štafeta 4krat 100 m nov svetovni rekord. Štafeta je pretekla progo v 40.6 sekundah.

Kancelar Müller se bo moral za delj časa umakniti

— Berlin, 23. julija. Po vestih iz Heidelberga je državni kancelar Müller minulo noč prebil razmeroma dobro. Bolezen se razvija normalno in so zdravniki z dosežanim razvojem zadovoljni. Končne prognoze o poteku bolezni zaenkrat še ni mogoče dognati, ker niso izključene razne komplikacije. Gotovo je le tofiko, da se bo moral državni kancelar dr. Müller za delj časa umakniti iz javnega življenja, ker bo zdravljenje njegove bolezni zelo dolgotrajno. V političnih krogih se razpravljajo o tem, kdo naj bo njegov naslednik. To vprašanje povzroča precejšnje težkoc in lahko dovede do nove notranje-politične krize.

Iz policijske kronike

Včeraj sta bili policiji prijavljena kar dva grada zločina. V Šiški so snočič prebivalci opazili 75letnega berača Josipa B., kako se je smukal okoli neke deklice in ji prigovarjal, naj gre z njim, češ, da ima zanjo bonbone. Stari pohotnež bi nemara deklico oskrnil, da niso njegovega početja opazili ljudje in pozvali stražnika. B., ki je znan perverznej, je moral v zapor.

Na Illovcu je v ponedeljek zvečer delavec Alojzij B. brez vsakega povoda napadel zvečer 20letnega Ivana J., ki se je vračal domov. Podrl ga je na tla, in hotel zadostiti svoji perverznosti. Fant se je pa podotestu izmuznil in pobegnil. B. ga je še enkrat dohitel, ga vrgel na tla in za začel pretepati. Sunil ga je tako močno v usta, da mu je izbil dva zoba. Sadistični perverznej bi fanta še ubil, da ni priskočil na pomoč neki sosed, ki je čul fantovo kričanje. B. je pobegnil. Mož bo imel opravka s policijo in najbrž tudi s sodiščem.

Vdova Leona Legat, stanujoča na Celovski cesti, je hotela včeraj doma okno zagrniti. Stopila je na stol, pa je izgubila ravnotežje in padla tako nesrečno, da si je zlomila levo nogo pod kolonom. Prepeljali so jo z rešilnim avtom v bolnico.

Delovodja Fran Saksida se je snočič na železniškem prelazu na Poljanski cesti zapletel v zapornice, se močno opraskal po rokah in podrl na tla strojnika Martina Miheva. Nesreča se je pripetila, ker je čuval baš spuščal zapornice. Prva je bila še prosta, dočim je bila druga še spuščena. Ker prelaz ni razsvetljen, se je Saksida zapletel v drugo zapornico. Res sreča v nesreči je bila, da ni istočasno privozil vlak. Vsekakor bo pa morala železniška uprava poskrbeti, da bo prelaz razsvetljen, odnosno da bodo imele zapornice ponoči luč.

Navdušen sprejem „Bremena“ v Ameriki

»Bremen« je dosegel svetovni hitrostni rekord — V 4 dneh in 18 urah iz Nemčije v Newyork

— Newyork, 23. julija. Novozgrajeni nemški prekoceanski parnik »Bremen« je danes ob 3. pristal v newyorskem pristanišču. Za pot preko Atlantskega oceana je rabil 4 dni in 18 ur. S tem je potolkel dosedanji rekord Cunardovega parnika »Mauretania« za nad 8 ur.

Nemškemu parniku, njegovi posadki in Nemčiji so bile prirejene v newyorskem pristanišču ob prihodu viharne ovacije. Na pomolih se je nabrala desetisočglava množica, ki je potnike in posadko viharno pozdravljala. Z novim rekordom je prešel na Nemčijo tkzv. »modri trak«, ki ostale v lasti one države, ki postavi v vožnji preko

Atlantskega oceana vsakokratni hitrostni rekord.

Več ur prej preden je »Bremen« pristal v newyorskem pristanišču, je odletelo s krova letalo in odplulo v Newyork, kjer je krožilo nad pristaniškimi in centralnimi okraji. Letalo je preneslo obilno pošto ter film o odhodu »Bremena« iz Nemčije. Doselej je bilo izdanih nad 30.000 vstopnic za ogled nemškega parnika »Bremen«. Krst parnika bo opravil župan mesta Newyork v torek ob 15. uri. Kapitan nemške ladje je prejel brezštevilne pozdravne brzojavke z vseh delov sveta.

Reparacijska konferenca bo odgodena

ker se velesile ne morejo sporazumeti glede kraja konference Nemčija odklonila Bruselj - Francija predlaga sedaj Haag?

— Pariz, 23. julija. »Echo de Paris« izve iz diplomatskih krogov, da tudi Bruselj ne prihaja več v poštev za mednarodno konferenco v Youngovem reparacijskem načrtu, ker se Nemčija odločno protivi, da bi se vršila v razvoju reparacijskega problema gotovo najvažnejša konferenca na belgijskih tleh. V angleških krogih se zopet razpravljajo o tem, da bi se konferenca vendarle sklicala v London, in kakor se zadržuje, je angleška vlada že poslala vsem zainteresiranim vladam novo noto, v kateri obnavlja ta svoj prvotni predlog.

Iz krogov zunanega ministra Briand se izve, da Francija slej ko prej odklanja London kot sedež konference ter vztraja pri svojem prvotnem predlogu, naj bi se konferenca vršila na nevtralnih tleh. Glede na to, da je kembaracija z Bruseljem padla v vodo, predlagajo sedaj Francozi, naj bi se

sklicala konferenca v Haag.

— London, 23. julija. Glede na nove težkoc zaradi dočične sedeža reparacijske konference se v tukajšnjih diplomatskih krogih razmišlja o tem, da bi se konferenca odgodila do meseca oktobra. Ker se vse dolej ni dočično, kje naj se vrši, smatrajo, da je nemogoče, da bi se konferenca mogla sklicati že začetkom avgusta, kakor je bilo prvotno namenavano. Angleški krogi so zelo razočarani nad dejstvom, da povzroča toliko težkoc sedež konference, ki je končno postranskega pomena, dočim se je prvotno razpravljalo o odgoditvi zasedanja Društva narodov, prevladuje sedaj v angleških krogih mnenje, da bi bilo pametneje, če se odgodi konferenca, ker bo morda vendarle uspelo o priliki zasedanja Društva narodov, da se zainteresirane države sporazumejo glede kraja in časa konference.

Velikopotezna trgovina z dekleti

V Nemčiji so odkrili dobro organizirano družbo, ki je v par mesecih spravila nad 400 deklet iz Evrope v južno-ameriške javne hiše

— Berlin, 23. julija. Odkar so francoski novinarji odkrili, da je skoro 100% nesrečnih deklet v južnoameriških javnih hišah po poreklu iz Evrope in da obstajajo obširne organizacije brezdušnih trgovcev z dekleti, so policijske oblasti v Franciji, Nemčiji in na Poljskem postale pozorne in zasledujejo tudi najmanjše pojave, ki bi mogli pokazati smer in sled za temi sramotnimi pojavi v sodobni družbi. Te organizacije razpolagajo s silno prevejanimi posredniki in trgovci, ki se bližajo mladim dekletom pod čisto nedolžnimi pretvezami in jim obljubljajo zlate gradove v inozemstvu. Pot teh nesrečnih žrtve pelje običajno preko Berlina v nemške prekomorske luke ali pa preko Pariza na francoske južnoameriške parnike. Čim zaide žrtve v mreže te organizacije, ne najde več izhoda. Vse je tako prirejeno, da pride do usodepolnega razočaranja šele, ko prestopi prag svojega bodočega doma in spozna, kam da je zašla. Med potjo pa navadno meni, da jo vodi »ljubček« v svoje južnoameriške gradiče, da postane žena kakega bogataša, da bo angažirana kot primabalerina v Buenos Airesu itd.

Nemški in poljski policiji je te dni uspelo odkriti dobro organizirano tolpo, ki je že delj časa nemoteno vršila svoj umazani posel. Centrala teh tolp je bila na poljsko - nemški meji v Sosnovicah in Benčenu. Družba je zavajala predvsem mlada dekleta od 15 do 25 let. Svoje žrtve je lovila z inserati, v katerih je obljubljala brezposelnim uradnicem, stenotipistkam, baletkam, sobaricam itd. dobro plačana mesta v inozemstvu. Inserati so uspeli in skriti organizatorji so imeli lahek pot, da izbirajo najboljšje in najlepše žrtve iz tisočih ponudb. Žrtve so prepeljavali preko meje navadno z avtomobili, da so se izognili strogi kontroli na železniških postajah. Nemško - poljska policija je aretirala te dni več takih trgovcev. V preiskavi so aretirani trgovci privzeli svoje grehe in izdali oblastem vse svoje kompanjone. Tolpa je imela svoje prehodne postaje v Katovicah, Dortmundu in pa v pristaniščih ob Atlantskem oceanu. V celem je v par mesecih odpremila v Južno Ameriko nad 400 deklet iz Poljske in Nemčije.

Aretirane tatice na Bledu

— Bled, 23. julija. Blejska žandarmerija je včeraj aretirala dve nevarni tatice, ki sta že dalj časa kradli po Bledu in blejski okolici. Vedno sta menjavali prenočišča. Kjer sta se pojavili, so izginile dragocenovne stvari, denar in sode stanovanj. Žandarmerija jih je sedaj končno izsledila in aretirala. Ena je neka Ivana Primc iz Dobrnici na Dolenjskem, druga pa je Ana Rakovec iz Zagorja, ki pa še je izdajala za Ano Müllerjevo. Obe sta izročeni sodišču.

Upravna reforma v Rumuniji

— Bukarešta, 23. julija. Včeraj je rumunska poslanska zbornica sprejela načrt nove administrativne razdelitve države, kakor ga je predložila sedanja vlada g. Mania. Predlog vlade glede nove administrativne ureditve Rumunije je bil, kakor znano, predmet zelo ostre opozicije dosedanjih vladnih krogov.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.855, Berlin 13.565 — 13.595 (13.59), Bruselj 7.9151, Budimpešta 9.9315, Curih 1094.4 — 1097.4 (1095.9), Dunaj 8.008 — 8.038 (8.023), London 276.44, Newyork 56.845, Pariz 222 — 226 (223), Praga 168.2—169 (168.60), Trst 296.97 — 298.97 (297.97).

Effekti: Celjska 170 d., Ljubljanska kreditna 123 d., Prastrediona 850 d., Kreditni 170 d., Večje 125 d., Ruše 275 — 285, Stavbna 50 d., Šešir 105 d., Kr. ind. dr. 270 d.

ZAGREBSKA BORZA

Devize: London 276.04 — 276.08, Newyork 56.77 — 56.97, Pariz 232.21, Milan 296.84 — 298.84, Curih 1094.4 — 1097.4, Amsterdam 22.855 big., Berlin 1356.5 — 1359.5, Dunaj 800.80 — 803.80, Praga 168.20 — 169, Budimpešta 991.60 — 994.65, Vojna Skoda 400.

INOZEMSKA BORZE.

Curih: London 25.22625, Newyork 529.675, Pariz 30.37, Milan 27.185, Madrid 75.75, Berlin 123.90, Dunaj 73.20, Beograd 9.12875, Praga 15.375, Bukarešta 3.08, Budimpešta 90.875, So. 3.95.

Še o nesreči v Triglavskem pogorju

Habetovo truplo so že našli — Vreža so prenesli na Kredarico — Požrtvovalna akcija rešilnih ekspedicij

Ljubljana, 23. julija. Iz Mojstrane je sročila vest, da so ponorečnega Habeto našli na snežišču, kakih 80 metrov nižje, kjer je padel, mrtvega. Nesrečnik se je, kakor pripovedujejo očitvidci nesreče, in sicer dva Hrvata in neki Nemec, ki so plezali sporedno s Kosač-Kantetovo skupino v nemški smeri, pri padcu večkrat prekotalil, priletel na rob police, ki pa padca ni zadržala in strmoglavil kakih 80 metrov globoko. O naporni reševalni akciji smo zvedeli še nekatere podrobnosti.

Severno steno so naskakovali turisti v treh smerih. Dva Hrvata in trije Nemci so plezali v nemški smeri, joseniški Skalasi so ubrali variantno od slovenske smeri, skupina, v kateri sta bila ponorečeni Habeto in težko poškodovani Vreža, pa direktno v slovenski smeri. Med potjo jih je nadomada zalotila strahovita nevihta. Zato so prekinili razne smeri in se obrnili vsi proti slovenski smeri, kjer je izstop najlažji. Ker je pa že prejšnjo noč deževalo, so bile skale mokre in plezanje je bilo zelo nevarno. Okoli pol 3. popoldne so pa Hrvati opazili, kako Habeto pada. Padel je okoli 120 m globoko, dočim je Vreža kakih 30 m globoko po skalah drsel. Ponorečenci se niso vezali, kar je najbrž zakrivilo nesrečo.

Takoj, ko se je raznesla vest o nesreči v severni steni, je SPD organiziralo rešilno ekspedicijo. Med prvimi, ki je pohitel ponorečencem na pomoč, je bil znani gorenski turist Joža Čop. Rešilne ekspedicije so se udeležili dr. Gvido Mayer in dr. Pandakovič iz Zagreba, rešilna ekspedicija joseniških Skalasev, pod vodstvom Jože Čopa, v kateri so bili turisti Miha Potočnik iz Mojstrane, Matevž Fröhlich iz Jesenic ter Križaj, Hudnik, Gostiša, Kham in Brandt iz Ljubljane. Ob 3. zjutraj je prispela prva rešilna ekspedicija pod vodstvom vodnika SPD Hlebanje na izstop slovenske smeri neposredno nad ponorečenci. V tej ekspediciji so bili tudi vodniki SPD Lah, Eržen in Zima. Ob pol 6. je pripelzala najprej do mrtvega Habeto joseniška rešilna ek-

pedicija Skalasev, ki jo je vodil Jože Čop. Rešilno ekspedicije, ki so se napotile v Triglavsko pogorje že večera zarana, so dopoldne dosegle polico, na kateri sta bila Cesen in Kvas ter težko poškodovani Vreža, ki je ležal nekoliko metrov niže zavarovan na polici in pokrit s odejo. Turisti so noč na polici prebili dobro. Noč je bila lepa in tudi zebilo jih ni preveč. Reševalna akcija je bila zelo naporna, vendar se je za požrtvovalnim turistom posrečilo po vrveh potegniti Vreža na polico, od koder so ga prenesli na Kredarico. Tu se je zavzel sanj dr. Mayer. Vreža je bil sicer pri zavesti, toda bil je zelo slab. Dali so mu juhe, da se je okrepil. Še poprej je pripelzala rešilna ekspedicija joseniških Skalasev do mrtvega Habeto, ki so ga zavezali v vrečo in ga spustili na snežišče, na kaveri so se napotili k Vreži. Pri reševanju ponorečencv sta se posebno odlikovala gg. dr. Mayer in Križaj.

Danes popoldne so prenesli Vreža v dolino in opoldne bo najbrž prepeljan v ljubljansko bolnico. Vreža je na glavi močno potolčen, kajti priletel je na levo senco in ima globoko rano. Če ima tudi notranje poškodbe, še ni znano. Habeto so našli vsega razmesarjenega na snežišču približno 80 m pod vrhom Triglava. Nesrečnik se je haje ubil že ko je priletel na prvo polico. Padel je v štirih lokih in se je štrikrat odbil od skalovja. Truplo so zasukat pustili v snegu in pripravili vse potrebno za prenos v dolino. Jutri preneso Habetovo truplo v dolino, v četrtek ga pa prepeljejo v Ljubljano, kjer se bo vršil izmrtašnice Sv. Krištofa pogreb.

V zvezi z nesrečo v Triglavskem pogorju opozarja SPD turiste, naj bodo na turah previdni. Opozarja zlasti začetnike, naj se po nepotrebnem ne izpostavljajo nevarnosti in naj se izogibljajo težkih tur, kakor je severna triglavska stena, ki je tudi za izvežbane turiste in plezalce nevarna. Severna stena je zahtevala že mnogo žrtev in bilo bi res dobro, da bi je v bodoče ne naskakovali turisti, da za take težke plezalne ture niso docela usposobljeni.

pospešujejo razvoj avtomobilizma v južni Srbiji.

Najmanj avtomobilov ima Lika, in sicer blišaka oblast, ki je tudi najbедnejša in najbolj pазiva. Tu je tudi brezposelnost najvišja. Zopet dokaz, da avtomobilizem uspeva le, kjer je gospodarsko blagostanje. V Liki je bilo po uradni statistiki iz l. 1926 komaj 14 osebnih in 2 tovarna avtomobila.

V Bosni in Hercegovini je zlasti v sарајevski in mostarski oblasti razmeroma veliko število avtomobilov.

Registracija motornih vozil

Registracija motornih vozil je enotna in se vrši po predpisu šele od l. 1929. Vsaki od 33 oblasti je bila dodeljena osnovna številka, ki jo morajo imeti vsa motorna vozila dotične oblasti.

Ljubljanska-oblast ima št. 15

mariborska številko 16, zagrebška 11 itd. Beograjska oblast ima osnovno številko 2, Beograd pa 1, ki jo opazno zlasti sedaj čez poletje večkrat tudi na ljubljanskih ulicah. Mnogo Beograjčanov potuje namreč preko Slovenije v inozemstvo in mnogo se jih pripelje s svojimi avtomobili iz Beograda na oddih na Bled.

Tovarna avtomobila dobe pri prijavi ali-

ne tablice kakor osebni, samo da je njih evidenčna številka

bela na črnem polju dočim je pri osebnih avtomobilih črna na belem polju.

Te različne barve ne opazi in animivo je, da se je že opetovano zgodilo, da kandidat, ki se je prijavil za šoferski izpit s tovarnim avtomobilom, ni vedel za to različje.

Evidenčni vozil vodijo areza poglavarstva, oštroma policijske uprave.

Rdeča črta A

Včasih vidimo na ulici avtomobil, ki ima posebno evidenčno številko z rdečo črto A. S takimi številkami so opremljena motorna vozila trgovcev z avtomobili, ki so na prodaj. Čim trgovec ali zastopnik vozilo proda, dobi vozilo običajno evidenčno številko.

Maritko se čudi, kako je mogoče, da ima kako motorno vozilo v ljubljanski oblasti na pr. evidenčno številko 800, čeprav je po statistiki v tej oblasti samo 658 avtomobilov. To pa je tako: Vsaka areza uprava si rezervira gotovo število evidenčnih števil, recimo od 500-600 v srežu je pa le na pr. 20 avtomobilov, tako, da je večina števil tega areza prostih.

Lekcija srečno poročene zakrknjenim samcem — Vsakemu, kar mu gre — Glavni vzrok je psihčna disharmonija

110

Dovolite g. urednik, da tudi jaz povem svoje mnenje, čeravno sem že stopila v ta pregrajani zakon. — Zal mi je vseh teh mladih ljudi, ki govore o življenju tako kakor starci. Vidi se, da sedanja moška generacija zajema vse z rokoda, duša se več ne predrami v njih. Kako oholo se izražajo v svojih odgovorih — kako z visoka gledajo na zakon! Siromaki boste, trlihi starci brez doma in svetlega solnčnega otroške ljubezni. Takrat vom do dala vaša »boda« po grbi. Če pa se mislite ženiti stari z mlado ženo, vam jo pa ona zagode — kar brez skrbi bodite.

Vidi se, da je današnja moška mladež po večini sploh prepelitva, da bi govorila o čustvih. Lepo je povedal zadnji gospod: »kdor sam ni čist, ne more čistosti zahtevati.« Jaz pa pravim vam, ki lahkomišleto frazarite o dekletih; kdor sam ne nudi ljubezni — ne more ljubezni zahtevati.

Seveda, če krojite svoje besede po ulični in beznačni, lahko tako govorite — toda pojdite v tiste skromne tihe domove, kjer cvete toliko čistih dvajsetletnja pa boste našli duševno lepoto, ki vi vas ne bo nikoli izgovarjala za srečo.

Ne izgovarjate se s tolikimi težkočami! Koliko vas je, ki bi lahko preživljali družico — pa rajše zapravite sami, ker ste pač egoisti. Iznasite ste tudi harmonijo duše. Jaz sem živ kontrast svetovno možu in vendar sva srečna! Ni potrebno objile — siromastvo je v ovira in pa glavni vzrok nesoglasja. — Kjer je prava ljubezni, tam je sreča tudi brez izobilja. Ni lepšega na svetu, kakor dve bitji, ki čutita drugo za drugo v vsem trpljenju in vseh bojih s tistim globokim čuvsvom, ki je povzdignilo človeka nad žival.

Srečno poročena.

111

Smatrala sem za pametnejše, da ne pišem niti besedice o anketi »Zakaj se ne možete, ženite?«, toda ne morem mirnega obraza gledati sbrankarstva z oba spola. Moški zagovarjajo sebe, ženske pa sebe! Vsa naj prizna svoje napake, pa bo bolje in lepše! Ne bojmo se pravice, zato naprej! Nekateri pišejo, da ženske samo love moške! Verjetno, toda ne popolnoma. Vzemti koš črešenj za primer. V košu je nekaj črešenj pokvarjenih, gnilih, toda zato še niso vse slabe, kajti med njimi so tudi zdrave! Tako je tudi z nami! Ne sodite, moške, vseh žensk enako! Priznam, da so današnja dekleta pokvarjena, toda ne vsa! To pa, da ženske lovijo moške, ni izključeno. Jaz vem samo to, če ne morem dobiti meni enakovrednega moža, ostanem sama, ne bi ga lovila v mreže, kakor ribič nič hudega slutiteo ribico. Daje se govori o idealni ljubezni! Idealna ljubezni obstoja z malimi odstotki in sicer na obeh straneh. V tem sta si oba spola, s mirno besedo rečeno, popolnoma enaka. Nikdo pravi, da so moški gentlemani in kavalirji do poroke, potem pa zagrmijo in sarogovljijo. Tega ne odobravam! Pokaži se takega, kot si, ne skrivaj se za pod krinko hlaavičnice, kajti to je največ varok preprijem in rasporokam. Poznam moža, ki je bil do poroke razsoden mož, nekaj časa po pokori tudi, pozneje pa je začel razgrajati, prepri dan na dan, seveda vsega je bila kriva po njegovem mnenju uboga žena. Žena ga je zagovarjala, moške je trpela in če jo pogledate, vidite žvega mrtevca. Moš je še danes več v gostini kot doma. Zakaj se ni ta mož pokazal v pravi luči pred poroko? Ali bi bil boljši.

Nekdo pravi, da ga je hrvatska in Srbija moralizirala. No, ta gospod mora biti

na zelo nizki stopnji morale, kajti upam in prepričana sem, da so Slovenke v tem oziru vsaj malo, če ne precej boljše. Malo bolj s preudarkom delajte moški in ženske, pa bo za oba spola pravi Resnica je, da je zelo malo deklet, ki se zanimajo za gospodinjstvo. Toda kot rečeno se najdejo tudi take. Seveda če se pa gospodje sučejo okoli takih deklet, kakršne popisujejo, ni potreba žaliti ostalih. Vsakemu, kar mu gre!

Sapienti sat!
Zvezdica med temnimi obliaki.

112

V svakem doseadanem odgovoru na anketo, »Zakaj se možete, ženite?«, sem mogel na žalost ugotoviti le naslednje dejstvo: Vsak išče in našteva vzroke disharmonije v ljubezni, ki pa izhajajo — in prav mirno lahko trdim to — iz najbližje njegove okolice, v kateri živi dotičnik. Vsak navaia razočaranja, ki jih je doživel sam ali pa videl na svojih najbližjih. Toda jaz smatram vse to razglabljanje in iskanje pravih vzrokov disharmonije v ljubezni za popolnoma naplačno.

Vsak človek kot psihčno oblikovan individuum čuti v sebi »nekaj«, česar sam ne pozna. Temu »nekaj« pravimo duševnost, ki tvori svet zate. Tako imamo različkovati v realnem svetu takorekoč dva svetova: svet duševnosti in svet realnosti v ožjem smislu. Za disharmonijo v ljubezni ne iščimo vzrokov v drugem, ampak v prvem, v svetu duševnosti. Kot rečeno je človek psihčno oblikovan individuum in ta psihčna oblikovanost je pri vsakem človeku drugačna. Ni dveh na svetu, ki bi si bila v tem pogledu enaka. Se že dobijo velike sorodnosti, a absolutne enakosti ni. In baš v tej diferenci med posameznimi psihami, ki je od slučaja do slučaja različna, večja ali manjša, imamo iskati vzrok disharmonije v ljubezni. To je, dragi moj, ona Ahilova peta, ki se ne da, ni dala in se nikdar ne bo dala odpraviti. To različje se sicer da umetno nekoliko zmanjšati, a uničiti je ni mogoče. Ena psihja se preliva v drugo, a jasna meja med njima ostane. Prilagoditi se je treba. Nekaj obdržati, nekaj opustiti. Najboljša je vedno srednja pot. Dobro ohrani, slabo zavrzil! Dobro posnemaj, slabo prijateljsko odsvetuj!

Opriimo sedaj na te glavne trditve naše glavno vprašanje zakaj se ne možete, ženite, in videli bomo, kdle in kaj da je vzrok one disharmonije v ljubezni, radi katere se človek bolj stopiti v zakonski iarem, da ga usoda ne podoža z levico.

Torej: ali je morda denar vzrok, da se mnogi ne ženijo odnosno može? To vprašanje moramo razkrižati, če pomislimo, da se javlja nesoglasje tudi v onih krogih, kjer je denarja dovolj. Da denar ni vzrok, je razvidno tudi iz prejšnje psihološke analize. Pa bi mi kdo ugovarjal: »Dobro! Tam je pa kaj drugega.« Toda, dragi moj, to »drugo« je pojasnjeno z omenjeno psihološko analizo. Dalje naštevajo še mnoge druge vzroke najrazličnejših vrst, ki bi jih bilo preobširno naštevati: ie s enim se že zadovoljimo, ki se mi sdi zelo zanimiv in omembe vreden. Mnogo zakoncev živi v veliki neslogi, pa sami ne vedo zakaj. In ti imajo menda še najbolj prav ali bolje rečeno priznajo resnico. Ne vedo pa, je stvar rešena. Drugi si itak izmišljujejo vzroke. Obse stranki trdita svok »prav«. Kateri »prav« pa je pravi, le seveda vprašanje zase. Če to tako malo premislimo, pridemo do zaključka, da tisti bistveni vzrok nesoglasja v ljubezni v nekaj psihčni disharmoniji

S tem sem že povedal bistvo svojega mnenja, vendar se mi zdi potrebno, da dodam še par misli. Če si mislimo dve pot, ki karakterizirata oba spola, moramo reči, da je paralelnost teh dveh poti predpogoč harmonije in da je njih divergenca glavni vzrok disharmonije v ljubezni. Paralelnost bi obstajala po mojem mnenju v tem, da je moškemu sveto načelo, ki ga karakterizira kot moža, da ženska ceni načelo, ki jo usposablja kot ženska. Ženska ne sme nikdar pozabiti svojega bistva narave; ona se mora tega zavedati tako jasno, kot se n. pr. zaveda svoje žalosti, veselja. Ona kot mati mora slediti za družino kot na nekaj zvrženega, prietnega in dobrohotnega. Vzgoja je njena. Težka naloga ali tem bolj častna. Kaj je lepšega za mater kot ponos na svojo dečo! Možu mora biti močna opora in prava desnica. Možu je dana druga naloga. On v materijelnem oziru skrbi za njo, dečo in sebe. On mora biti resen, priden, dalekoviden, in vsako stvar dobro pretehtati. Žena naj mu verna svetovalka, zvesta družabnica, ženska, ki ji lahko potoži gorje, ki ji lahko zaupa vse, in ne kot nekateri mislijo nekaj ponizevalnega, služkinja, nekaj odveč in podobno.

Če bo vzgoja dobra, imamo pričakovati boljše čase in ne toliko ločitev v zakonu, kot jih imamo danes. Varujemo se takih ran v bodoče, današnjih ni mogoče zaceliti, ker so prevelike. Zacetil jih bo čas, ki je najboljši zdravnik, s tem, da bodo te generacije, ki so tako nesrečne, izumrle. Božo z Jesenic.

Najboljša, najpravišnja, zato najosnovnejša

Beležnica
KOLENDAR.

Danes: Torek, 23. Julija 1929; katoličani: Apolonij; pravoslavni: 10. Julija, 45. mučnikovov.

DANASNJE PRIREDITVE.

Kino Matica: Na mrtvi straži. (Ronald Colman).

Kino Ideal: Tihotapci. (John Gilbert).

DEZURNE LEKARNE.

Danes: Leustek, Resljeva cesta; Bobinc, Rimska cesta.

— Sekcija Zbora nogometnih sodnikov. Savezni sodniški izpit so položili sledeči gg. kandidati: Dramičan, Dolinar, Mahkovec, Ermenc, Bizjak, Marinič in Fischer. Czerny in Medic imata praktični izpit ponavljati. Redni občini obar sekcije so vrši v četrtek, 25. t. m. ob 9. uri v kavarni Evropa. Gg. Beletto in Schneller se naprošta, da prideta pol ure prej.

Zopet karambol

V noči od nedelje na ponedeljek se je pripetila pred pivovarno »Union« na Celovški cesti težka človeških žrtev, pač pa je bila materialna škoda zelo velika. Na motorju se je peljal iz St. Vidca proti Ljubljani tehnični urednik Gregor Oevirk. Tik pred pivovarno mu je privozil nasproti velik tovorni avtomobil, ki ga je upravljaval ravnatelj družbe »Jugo Steyerg« g. K. Oevirk ni imel časa, da bi se ognil. Motor in tovarni avto sta treščila skupaj. Oevirk je padel z motorje in se poškodoval na levi roki in na levi nogi, motor se je pa popolnoma razbil. Škoda znaša 16000 Din.

K. se po nesreči ni ustavil. Istočasno sta se z avtomobilom pripeljala mimo Iv. Zaje in dentist Franken iz Vodmata. Franken je opozoril višjega stražnika Pavloviča na drveči tovorni avtomobil. Videč, da ne more uiti, je K. avtomobil ustavil.

Ravnatelj K. se je ugovarjal, da ni kriv nesreče, češ, da je vozil pravilno po desni in da se je Oevirk sam zaletel vanj. Nekateri priše so izpovedale, da je vozil K. res pravilno po desni in da ni prekoračil dopustne brzine, dočim je Oevirk odločno izjavil, da je vozil K. po levi in da kljub signalom, ki mu jih je dajal ni ugaasil luči. Policija preiskuje zadevo, da določe, koga zadene krivda.

Za delovne ure, potovanje in šport
najidealnejši poltudi osvetnik

van Heusen

Priporočilo.
— Ali dela tvoj krojač dobro? Zelo dobro. Obieke, ki jih naredi on, so tako trpežna, da jih nosim navedo do zadnjega obroka.

Ljubljana ima okoli 400 avtomobilov

Zanimivi podatki o razvoju avtomobilizma pri nas — Število avtomobilov v Sloveniji hitro narašča

Po pravici imenujemo 20. stol. stoletje tehnike. Njen razvoj že v prvih desetletjih je tako presenetljiv in ogromen, da se zdi, da je tehnika zaslužila celo človeka in postavlja vse drugo v senco. V vsakdanjem življenju najbolj viden odsev tehničnega razvoja je avtomobil, ki nas neprestano spominja, da je se vrši vse kulturni razvoj v znamenju stroja, da je je stroj podlaga, na kateri se gradi nova kultura.

Tudi pri nas je opažati od leta do leta naraščajoči vpliv avtomobilskega razvoja. Število avtomobilov hitro narašča. Izpodbija živalsko vprego in niso samo v zabavo lastnikov, temveč služijo večinoma tudi našemu poslovnemu svetu. Sledeče zanimive informacije o razvoju avtomobilizma sploh in posebno še pri nas je dalo našemu uredništvu na razpolago tajništvo Avtomobilskega kluba SHS, sekcija Ljubljana.

Največ avtomobilov je v Ameriki

Amerika ni samo dežela dolarjev, temveč tudi dežela avtomobilov, kar je pa tudi v tesni zvezi, kajti tako ogromen razvoj avtomobilizma je mogoče le v gospodarsko močnih državah, v državah, kjer je avtomobil privoščil lahko tudi delavec. V Ameriki je na primer dvakrat več avtomobilov kakor ima naša država prebivalcev.

Pa tudi v Evropi se avtomobilska industrija hitro razvija, čeprav ne more prekositi ameriške, kjer je število avtomobilov doseglo že milijone.

V Evropi ima največ avtomobilov Anglija

ki je tudi gospodarsko najmočnejša evropska država. Zopet dokaz, da je razvoj avtomobila in tehnike sploh v zvezi z gospodarskim razvojem.

Za Anglijo pride po številu avtomobilov prva Francija, nato Nemčija, Italija itd. Naša država je glede števila avtomobilov precej med zadnjimi. Za nami so samo Grčija in Bolgarija. Finska nas je v zadnjih letih prekorsila za okoli 10.000 motornih vozil. Pod zadnjih statistikah nas je dohitela celo Madžarska.

Nagel razmah avtomobilizma pri nas

Če upoštevamo naše gospodarsko neurejene prilike, lahko govorimo o naglem razmahu avtomobilizma pri nas.

Deloma vlada pri nas še vedno naziranje, da je avtomobil luksus, ki si ga more privoščiti samo bogataš.

V drugih državah in posebno v Ameriki so že davno drugačnega mnenja. Tam je avtomobil vozilo, ki služi bogatino ravno tako kakor delavcu.

Pa tudi mi se počasi bližamo temu stanju. Le malo je v Ljubljani na primer last-

nikov avtomobilov, ki bi imeli voz le za zabavo. Posebno v trgovskih krogih jih je vedno več, ki uporabljajo med tednom avto v svojem poslu, v nedeljo pa peljejo svojo družino z njim na izlet. Avto tudi pri nas ni zgolj luksus, kakor ne more nihče ematrati za luksus kmetovskega konjčka, ki mu je med tednom vlekel plug, v nedeljo ga pa pripeljal v kočiji v trg k maši.

Mnogo predsojov glede avtomobila je odpravil tudi vedno bolj se razširjajoči

avtobusni promet

Poglejmo samo avtobusne postaje pred Figovcem, na Marjinemem trgu itd. In prepričamo se, da se avtobusov poslučujejo že najširši sloji.

Koliko je avtomobilov v naši državi, natančno ni mogoče ugotoviti, ker manjkajo statistike iz nekaterih oblasti.

Po zadnji uradni statistiki avtomobilov iz l. 1926 pa je v Jugoslaviji registriranih

8000 osebnih in 1100 tovarnih avtomobilov

V zadnjih treh letih se je število avtomobilov pomnožilo tako, da je v državi okoli

13.500 motornih vozil,

kar je vsekakor lepo število, apričo vladajočih razmer. V zadnjih treh letih je število avtomobilov naraslo kar za 48%, kar je zopet lep in nagel porast.

Ljubljanska oblast je štela po uradi statistiki iz l. 1926

533 osebnih in 226 tovarnih avtomobilov

Po letu 1926 je pa število avtomobilov v ljubljanski oblasti hitro raslo in koncem l. 1929 izkazuje statistika že

609 osebnih in 231 tovarnih avtomobilov

V dveh letih je torej število osebnih avtov naraslo za 14%.

Naravnost presenetljiv pa je porast avtomobilov v letošnjem letu.

Do konca junija letos je bilo registriranih v ljubljanski oblasti

653 osebnih in 223 tovarnih avtomobilov

V enem polletju znaša prirastek torej kar 44 avtomobilov, dočim je analni prirastek v 2 letih, od l. 1926 do l. 1928, samo 74 avtomobilov.

V resnici je pa prirastek letošnjega leta še večji, kajti v maju in juniju kupljena vozila bodo izkazana v uradni statistiki šele ta mesec.

Največ avtomobilov se nahaja v beograjski oblasti;

Beograd ima nad 2000 avtomobilov

za njim pride Zagreb, kjer jih je za manj no manj, kajti v celbi zagrebški oblasti jih je komaj 2000.

V Ljubljani je okoli 400 avtomobilov

Zanimivo pa je, da je v Južni Srbiji petkrat več avtomobilov kakor v Severni Srbiji, če izvzamemo Beograd. Zdi se, da ugodne in pomanjkljive železniške svosa

Dnevne vesti.

— Izplačilo razlik draginskih doklad vpokojenim orožnikom. Ker od vseh strani dobivamo vprašanja o tej zadevi, smo se informirali in dobili tolažljivo pojasnilo, da je komanda št. 8. poslala priznanice z vsem elaboratom finančnemu ministru. Podpisane priznanice presegajo 600.000 Din, ki pomeni ogromno vsoto za te najbednejše in najpotrebnejše vpokojence, za državni proračun pa le minimalen znesek. Upanje je torej, da bo ministru financ izplačalo razlike v najkrajšem času.

— Delokrog oblastnih prosvetnih inspektorjev. Po novi odredbi prosvetnega ministrstva spada v delokrog oblastnih prosvetnih inspektorjev odločanje o prehodu v višjo stopnjo osnovne plače in o stanarini vseh prosvetnih uslužbencev v državi, razen uslužbencev višjih šol, gledališč, muzejev, arhivov, knjižnic in državnih tiskarn, odločaje o 15 odst. povznanju njihove osnovne plače po čl. 31 uradniškega zakona, o izpremembi osebnih in rodbinskih doklad po čl. 41 uradniškega zakona in o uredbi o draginskih dokladah, nadalje izdajanje naloga za izplačilo prejemkov na temelju dekreta, odločanje o rodbinskih, pokojninskih prejemkih po zakonskih določilih, o enomesecnih rednih prejemkih pristojbine za pogreb in dvomesečnih rednih prejemkih v obliki podpore v slučaju smrti državnega uradnika, izdajanje naloga za ustavitve prejemkov po dekretu o osnovni plači, odobravanje akcije za potne in selitvene stroške uradnikov po pravilniku, izdajanje naloga za izplačila v mejah odobrenih kreditov za materialne izdatke in v dobrodelnih svrhe, odobravanje nakupov v mejah dovoljenih kreditov in odobravanje stvarnih izdatkov do vrednosti 1000 Din.

— K poročilu o otvoritvi kopališča v Kranjski gori. V večeršnjem poročilu o otvoritvi kopališča »Jasna« v Kranjski gori je pomotoma izostala, da so bile na predlog župana g. Josipa Lavtarija poslano udanostno odnošenje pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju Aleksandru, kraljici Mariji kot pokroviteljici plavalnega športa, ministru narodnega zdravja in ministru za trgovino in industrijo. Tujsko-prometno društvo je povabilo k otvoritvi tudi zastopnike ministrstva narodnega zdravja in trgovinskega ministrstva, ki se pa zaradi zaposlenosti niso mogli odzvati. Iz obeh ministrstev je prejelo tujsko-prometno društvo pismene čestitke k otvoritvi kopališča z željo, da bi se Kranjska gora uspešno razvijala. Načelnik oddelka za turizem v trgovinskem ministru dr. Žižek je obnem sporočil, da je ministru nakazalo Tujsko-prometnemu društvu v Kranjski gori podporo v znesku 10.000 Din.

— Zračni promet Beograd-Skopje. S 1. avgustom se uvede med Beogradom in Skopljem zračni promet. Nova zračna proga bo priključena progi Zagreb-Beograd.

— Skupščina Ferijalnega saveza na Krku. Ferijalni savez, katerega člani so večinoma na počitnicah v Dalmaciji, bo imel letošnjo glavno skupščino 18. in 19. avgusta na Krku. To bo prva glavna skupščina Saveza namesto doseganih kongresov. Skupščine se udeležijo delegati in sicer na vsakih 250 članov en delegat.

— Dr. Vane Radej umrl. Včeraj dopoldne je umrl v Splitu beograjski podjetnik dr. Vane Radej iz znane Radejeve rodbine z Brega pri Celju. Pokojni je bil še v dijaških letih zelo agilni. Po študijah je bil najprej v državni službi, pozneje se je pa posvetil trgovskemu poslu in je v Ljubljani zastopal več uglednih dobitnih tvrdk. Pred dobrim letom se je preselil v Beograd. Zelo agilno se je udeleževal tudi v Českoslovaško-jugoslovenski ligi. Njegove zemsko ostanke prepeljejo v Celje, kjer se bo vršil pogreb jutri popoldne. Blag mu spomin!

— Spominiki dan na Brezjah 11. avgusta. Glavni odbor Zveze slov. vojakov iz svetovne vojne javlja na razna opetovana vprašanja, da imajo za dneve od 9. do 13. avgusta ugodnost polovične vožnje vsi člani ali nečlani, možje ali žene, z eno besedo vsak kdor obdrži žigosan listek od odhoda nastoje do Otoč. Na Brezjah dobi izkaznico vsak udeleženec ali udeleženka našega spominkega dne in se lahko pelje za stonj nazaj. Tovariši iz let groze, agitirajte povesod za številno udeležbo!

— Službena mesta na Tehniški srednji šoli v Ljubljani. Prosto je mesto profesorja (suplenta) inženjerja za strojogradbo, eventualno elektrotehniko, dalje mesto strokovnega učitelja za kovinarstvo in mesto strokovnega učitelja za elektrotehniko. Reflektanti za ta službena mesta naj se zgledajo osebno pri direktorju.

— Sošolci, kateri so l. 1909. zapustili drugo drž. gimnazijo v Ljubljani, se zberu k 20-letnici v poenajstrednjem govorcu v prelepem obsejnem mestu Mariboru. Sestanice se ob 10. uri dopoldne v restavraciji pri »Črnem orlu«. Ob 11. uri vs. maša za umrle in padle tovariše. Po kosilu izlet v mariborsko okolico, zvečer prijateljski sestanki, kjer obudimo spomine na lepa gimnazijska leta. Drugi dan izlet po zelenem Štajerju. Prijava radi prenočišč sprejema sošolec Dostal Adolf, bančni uradnik. Maribor, ZG. banka. Od 32 preživelih sošolcev naj nihče ne manjka!

— V znamenju slovanske vzajemnosti. V Jugoslaviji naseljeni Slovaki izdajajo v Petrovcu svoje glasilo »Narodna Jednota«, v katerem je izšel 18. tm. zelo značilen članek. Pisec se pritožuje, da govore Čehi pri nas in doma o Slovakah kot Čehoslovakih. Proti temu pisec članka v imenu Slovakov energično protestira in pravi, da bi lahko nazivali Slovake v Jugoslaviji kvečjemu Jugoslovake ali Slovake iz Jugoslavije.

— Nov obrt v Gaberju. Gostilničar Avgust Lovrenčič je zaprosil pri celinskem poglavarstvu za oblastveno odobrenje za novo krmčo v Gaberju 16. Komisijonelna poizvedba in obravnava se vršila v petek 26. tm. ob 16.30 na licu mesta.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo pretežno jasno in vroče in da krajevne nevihte niso izključene. Tudi včeraj je bilo po vseh krajih naše države lepo in vroče. Temperatura je povesod poskočila. Vse kaže, da nam vročina tudi letos ne bo prizanesla. Najvišja temperatura je znašala včeraj v Splitu 36, v Skoplju 33, v Zagrebu, Beogradu in Sarajevu 32, v Ljubljani 30,3, v Mariboru 28 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 768,6 mm, temperatura je znašala 17,9.

— Čudna nesreča. Čudna nesreča se je v soboto pripetila v Koprivnici na Hrvatskem. Na dvorišču pleskarskega mojstra Adama Horvata v Dubrovački ulici so hoteli mlattiti žito. Pripeljali so na dvorišče lokomobilo, ki se je pa pri prevozu z dimnikom dotaknila nad dvoriščem napete električne žice. Lokomobilo je vleklo in potiskalo naprej devet delavcev, katere je močni električni tok opalil, da so popadali. 29-letnega delavca Franja Kukca je pa ubil. Krivda zadene lastnika hiše, ker je bil električni vod prenziko napeljan.

— Bitka pri proslavi rojstnega dne. Posestnik Andrej Toth iz Sremske Mitrovice je v nedeljo zvečer na svečan način proslavil svoj rojstni dan. Priredil je posebno slavnico, na katero je povabil 18 svojih prijateljev. Gostija je trajala do polnoči in gostje so bili precej okajeni. Opolnoči je neki gost v pijanosti potegnil iz žepa samokres in začel streljati. Nesreča je hotela, da je zadel svetilko, ki je ugasnila. Gosti so bili naenkrat v temi. Bili so prepričani, da so v hiši razbojniki in med njimi je nastal strahovit pretep. Ko se je trušč polegel in ko se je hišnemu gospodarju posrečilo prizgati luč, je ležala v mlaki krvi cela skupina gostov, ki so se v prepiru pobili. Pet težko ranjenih so morali prepeljati v bolnico.

— Strašna železniška nesreča. Včeraj dopoldne se je na progi Subotica—Cvikerija pripetila strašna železniška nesreča. V bližini tovarne »Zorka« je vlak povozil nekega moškega in neko žensko, ki sta hotela prekorčiti progo. Strojvodja je opazil pretečo nevarnost, pa ni mogel vlaka pravčasno ustaviti. Vlak je obe žrtvi strahovito razmesaril. Kdo sta ponesrečenca, še ni znano. Zdi se, da sta iz subotške okolice. Nesreča se je pripetila zato, ker je železniška zatvornika pokvarjena. Policija je aretirala progovnega čuvaja, pa ga je kmalu izpustila, ker je ugotovila, da njega ne zadene nobena krivda. Na istem kraju se je zadnje čase pripetilo že več sličnih nesreč.

— Zavraten umor v Banatu. V gornjem Banatu blizu občine Lec so našli te dni že razpadajočo žensko truplo. Policija je ugotovila, da gre za bogato veleposesniko Molnarjevo, vdovo veleposesnika Petra Molnarja, Molnarjeva je bila zelo bogata. Imela je 2000 oralov rodovitne zemlje. Po agrarni reformi ji je ostalo samo še 500 oralov. Molnarjeva je imela tudi 10 hiš v Velikem Beckereku. Vdovo so napadli razbojniki, ko se je vracala domov v Stari Lec. Nesrečno so najprej pretepli, ji pobrali ves denar in jo zadavili. Zločinci so mrtvi vdovi pobrali tudi vse nakit, ji izrgali uhanje iz ušes in truplo vrgli v koruzo, kjer je ležalo več tednov.

— Samomoril. V nedeljo zvečer se je v Zagrebu ustrelil 32-letni trgovski knjigovodja Gjuro Pletikarčič. V gostini svojega sorodnika Ivana Cagarica na Maksimirski cesti si je pognal kroglo v usta in je bil takoj mrtev. Kaj ga je pognalo v smrt, še ni znano, zdi se pa, da je bila krivda nesrečna ljubezen. Pletikarčič je zapustil pismo, v katerem pravi, da je usoda hotela tako. V skladišču oddelka strojnih pušk v Sarajevu se je ustrelil s karabinko podnarednik Rade Zastavniković, rodom nekje iz Slavonije. Pognal si je kroglo v prsa. Težko ranjenega so prepeljali v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

— Velik požar v Brodu na Kolpi. V soboto je v Brodu na Kolpi izbruhnil velik požar v poslopju posesnika Mate Jakovca. Ogenj se je radi nakopičene krme na podstrešju hiše naglo razširil in upepelil hišo in gospodarsko poslopje. Škoda je zelo velika, sreča v nesreči pa je, da je bil posesnik zavarovan.

Iz Ljubljane

—lj Občni zbor oblastne zadruge slaščičarjev, medijarjev, voženjarjev in izdelavcev kandit. Ta ugodna zadruga ushih obrtnikov je imela včeraj popoldne v salonu nove Meneingerjeve restavracije na Kette-Murnovi cesti svoj letni občni zbor, ki ga je združila s skromno proslavo desetletnice svojega spetnega oživljenja po svetovni vojni. Zato je bilo zborovanje izvrstno obiskano in pripelji so skoro polnočevilno vsi ljubljanski člani, pripeljalo se jih je pa mnogo tudi z vseh strani oblasti, kakor iz Laškega, Novega mesta, Trbovlj, Bleda, Kranja in Skofje Loke. Po čitanju zapisnika zadnjega običnega zbora je podal predsednik g. Teodor Novotny izbrpno poročilo o poslovanju zadruge v minulem letu. Iz poročila so člani zvedeli, da ima zadruga 52 članov in da je izvolila posebno komisijo, ki je skupno z mestnim fizikatkom pregledala vsa obratovališča eladoledarjev in eladščarjev, da bi se dosegla čim večja in vsem zahtevam higijene ustrežajoča suaga, na drugi strani se pa zmanjšala možnost zastrupljenja s sladoledom, kar se je lani večkrat pripetilo. Zadruga je zahtevala svoje interese in posejstvo pri velikem županstvu v zadevi odpiranja in zapiranja obratov in o pobijanju šušmarstva. V smislu pravil je zadruga uvedla tudi brezplačne zdravniške preiskave vajencev. Zlasti energično je pa organizacija nastopila proti mnogim slaščičarjem in halvarjem, ki izvršujejo svojo obrt brez pravnega oblastnega dovoljenja. Po odobrenju predsednikovega poročila je sledil zanimiv razgovor z debato o raznih prebilih vprašanjih zadruge in o interesih njenih članov. Debatte so se z nasveti in predlogi udeležili zlasti

člani g. Lenarčič, ga. Sopper iz Novega mesta, g. Mohor iz Litije, g. Mara, g. Sink iz Kranja, g. Struna in mnogi drugi, vsi so pa poudarjali, da je treba pobijati producentom in konsumentom škodljivo in večkrat zdravju nevarno šušmarstvo.

—lj Pri javni borni dela v Ljubljani je iskalo od 13. do 20. t. m. dela. Moških. 10 hlapecev, 6 drvarjev, 2 rudarski poslovodji, 1 pekar, 1 šrebljar, 5 kovačev, 9 železostugarjev-livarjev, 5 kleparjev, 1 brusar, 1 gravir, 1 strojni tehnik, 20 strojnih ključavničarjev, 2 elektromehaničarji, 15 elektromonterjev, 2 lesostrugarja, 1 parketar, 1 rezbar, 8 urarji, 12 mizarjev, 5 kolarjev, 5 žagarjev, 1 petlar, 4 sedlarji, 3 usnarji, 5 strojarjev, 2 tkalca, 2 predilca, 1 tapetnik, 25 krojačev, 24 čevljarjev, 1 čevljarjski prirezovalce, 1 klobočar, 8 brivcev, 8 knjigovozov, 1 kart. delovodja, 86 mlinarjev, 12 pekov, 10 mesarjev, 3 natakarji, 5 tesarjev, 3 slikarji, 5 zidarjev, 2 grad. tehnika, 1 črkostavec, 10 pisar. slug, 60 pomožnih delavcev, 7 kurjačev, 7 avtomehaničarjev, 42 trgovskih pomočnikov, 101 navadnih delavcev, 12 knjigovodij, 35 zasebnih uradnikov, 2 lesna manipulant, 1 ekonom, 16 ključavničarjev, 2 vodovodna instalaterja, 7 vajencev. Ženske: 13 pisarniških moči, 2 kontoristinj, 7 prodajalk, 3 natakarice, 5 šivilj, 1 šivilja perila, 4 šivilje za slamnike, 1 modistinja, 1 šteparica, 1 črkostikarica, 37 tovarn. delavk, 5 kuharic, 2 sobaric, 42 slukinj, 5 postrežnic, 2 vajenki. Delo pa je bilo ponujeno. Moških im: 12 hlapecev, 10 godzdnim delavcem, 2 stroj. ključav., 14 kovačem, 7 mizarjem, 5 žagarjem za venecijanko, 7 čevljarjem za splošno delo, 1 šteparju, 1 mesarjem pomočniku, 3 pekomo-fletjem, 20 zidarjem, 2 faadnima zidarjema, 11 tesarjem, 5 plekarjem-soobaljarjem, 2 sodarjem, 3 mizerjem za kamnolom, 6 kamnosekom, 4 tapetnikom, 1 dežnikarskemu pomočniku, 1 požarskemu pomočniku, 30 rudarjem, 10 krojačem, 9 kleparjema, 17 vajencev. Ženskam: 1 tamburirarici, 1 šivilji, 1 kuharici, 8 slukinjam, 1 pletilji, 2 provizijskim potnicam.

—lj Seznan izgubljenih predmetov, prijavljenih policijski direkciji v Ljubljani v času od 1. do dne 15. t. m. 4 bank. po 100 Din; 1000 Din; 430 Din; denarnica s 100 Din, v njej tudi legitimacija na ime Strašek Josip, 2 sliki in 1 pogodba; denarnica v njej žel. legitimacija, glaseča se na Štrel Vinko; listnica v njej 170 Din, 5 lir in več vizitk na ime Winterleitner Leopold, dijak; denarnica s 1100 Din; listnica, v njej 30 Din, 2 nakaznici, glaseči se na 600 Din, 1 ključek in nekaj računov; listica, v njej 280 Din in 2 kupona stavbnika Ogrina, glaseča se na 75 Din; listnica v njej 615 Din in legitimacija, glaseča se na ime Kamenšek Jakob, sluga pri g. velikem županu ljublj. oblasti; ročna torbica, v njej obrtni list na ime Sadibašič Alojzija in 1 bel žepni robec; ovoj v njem 1 par moških nogavic; 2 velika in 1 mali ključ; bel otroški plašč; 8 kg fižola; svilena ženska obleka; šolsko spričevalo I. drž. gimnazije, glaseča se na ime Dolinšek Ivan; železniška legitimacija Planinskega društva in druge listine, glaseče se na ime Šrebot Frano žel. uradnik; posteljno pregrinjalo; notes v njem 6 zastavnih listkov, 1 listek od popravila ure in 1 listek skladišča »Balkan«; zavitek v njem 4 moške srajce, 5 ovratnikov, 2 para spodnjih moških hlač in 2 žepna roba, polovico naočnikov z zlatim okvirjem; zlat poročni prstan; zlata damaka zapestna ura; srebrna damaka zapestna ura znanke »Minosca«; pozlačena zapestnica; ženski dežnik; zlata masivna broška; damska zapestna tula ura in srebrna damaka zapestna ura.

—lj 8 slovenskih narodnih pesmi, ki jih je priredil za srednji glas s spremljevanjem klavirja Zorko Prelovec ter izidejo te dni v založbi Jug. knjigarna, bo prvič pel koncertni pevec g. Marjan Rus jutri, v sredo zvečer v radiu.

Iz Celja

—c Karambol dveh vozov. V soboto popoldne se je peljal s svojim enovprežnim vozom iz Zavodne pod železniškim mostom v mesto 62letni posestnik Josip Kolar s Poničevce. Na vozu je sedel s 2 kobarama marelje tudi branjavec Alojz Cijan iz Celja. Ko je pripeljal Kolar pred hotel »Poštoc«, je hotel zaviti na dvorišče, v tem pa se je pričel njegov konj plaišiti in uprati. V istem trenutku se je pripeljal na dvovprežnem vozu za njim 3letni hlapec Mako Kranjc iz Gaberja, ki je, hoteč Kolarja prehiteti, navoal na skrajno levo stran ceste. Kljub temu pa se je zaletel v Kolarjev voz s tako silo, da se je ta prevrnil in sta Kolar ter Cijan zletela na tla. Kolar se je lažje poškodoval na levi nogi, Cijanu so se pa razsule marelje. Največ je trpel Kolarjev voz, ki ima slomljeno oje, pokvarjene vozne lestve in potrmano konjsko jermenje.

—c Drago nočno veselje. V Gaberju pri Celju je bilo priletja v noči od nedelje na ponedeljek več razgrajčev, med njimi trije delavci F. K., M. S. in F. N. iz Gaberja oziroma Zavodne. Pijani delavci so se tako drli in pridušali, da je moralo prihitei na pomoč kar več stražnikov sicer bi ponočnjaki prebudili celo Celce. Za delavce bo to pač nekoliko predraga zabava, ker bo moral vsak odrediti na policiji par kovačev v korist mestnim revežem.

Nova znamka.

—Zakaj ste nazvali novo pipo »Grof Zeppelin«? — Ker pomeni znamka vse. Moja pipa je zelo velika, vendar pa lahka in solidno izdelana. — Seveda, a vleči bo moralo sto mož, če boste hoteli kaditi.

Dijeta.

— Ce hočete okrevati, se morate držati stroge diete. Priporočam vam malo salata brez olja in kozarec pomarančnega soka. — Pred jedjo ali po jedi, gospod zdravnik?

Ljubka mala mamica

ki neguje svojo punčko ravno tako, kot je sama navajena od svoje mame. Njej tako dobro prija tedensko umivanje las, da nikoli ne joka, temveč se samo veselo smeje.

Elida Shampoo je po svoji sestavi tako čist in neškodljiv, da se ga lahko uporablja tudi za negovanje nežnih svilenih otroških las.

ELIDA SHAMPOO

Izumitelja trpljenje in zadoščenje

Pretečeni četrtek ste pisali, da Slovenec ni iz muh. Morda to velja za razpečavanje tujeja izuma. Če pa Slovenec sam kaj izumi, ga smatra večina Slovencev za muho in sicer prav sitno, če ne celo neumno muho.

Ko sem se pečal z gramofoni najrazličnejših tipov, sem začel tudi spoznavati njih hibe. Začel sem razmišljati, kako bi se temu odpomoglo. Nekatere hibe se dajo opraviti z enostavno preureditvijo. Druge hibe, posebno glede glasu, pa sem skušal odpraviti na podlagi zakonov fizike s tem, da upoštevan pravila glede zvoka, zvokovoda in sorvočenja. Uvaževajoč ta pravila, sem napravil načrte za novovrstni, oziroma izpopolnjeni gramofon. Potem sem s to idejo nadlegoval nekatere prodajalce gramofonov, ne kot podrepna muha, temveč prav ponižno.

Kot nadaljno žrtve sem si izbral tovarno gramofonov Edison Bell Penkala v Zagrebu. Tu sem bil že precej nadležen in sem svoj izum vedno bolj polasnjeval, da bi me vsaj na njihove stroške poklicali v Zagreb. Spočetka so še nekaj odgovarjali pozneje pa sploh nič več.

Potom oglasa v »Jutru« se je za stvar začel zanimati nek naš obrtnik, ki je že poprej sam izdelal nekaj gramofonov. Stvar se je vlekla skoro eno leto. Res je gospod izdelal nekaj gramofonov, žal pa pri tem ni niti najmanj upošteval mojih načrtov. Torej zopet nič! Da ne bom več podrepna muha, sem napravil načrte v omaru.

Slučajno sem pa stopil te dni v lokalno »Tehnik« (Ljubljanski dvor), da si malo ogledam res pestro zalogo gramofonov. Takoj sem opazil gramofon, znamke Columbia, ki nosi vse znake mojega izuma. Gospodična, ki posluje v tem oddelku, je bila tako prijazna, da mi je tudi pokazala kako je gramofon opremljen v notranosti. Ves zvokovod je preurejen točno po mojem načrtu. Iz mi predložena cenika za leto 1928—29 sem razvidel, da je to najnovejša iznajdba, ki se je postrečila, kakor tam stoji doslovno »po nešteti znanstvenih in tehniških preizkusih.« Izumu so nadelili ime »Piano« Reflox.« Res izvrsten gramofon prekaša vse druge tipe po čistosti in jakosti glasu. Ni toraj čuda, da se tvrdka »Tehnik«, ki je komaj nastala, tako lažno razvija. Saj kaj boljšega nikjer ne dobi.

Tu se prične zadovoljstvo izumitelja. Moj izum se je torej popolnoma posrečil in uvideti moram, da imate prav, ko trdite, da mi Slovenci nismo od muh. Samo ena stvar je ostala od muh — in to je moj žep!

Sploh sem kot izumitelj lahko prav zadovoljen. Z velikim zadovoljstvom sem namreč lani čital v »Jutru«, kako se dva

gospoda kregata, kdo je izumil način, ki naj opozori redarja, da na kolesu sedi tat in ne njegov gospodar. Že vnaprej sem vedel, da bi se brezuspešno trudil izum vnovčiti in sem zato večkrat razlagal, kako bi se dalo najlažje preprečiti tatvino koles. Res je to prišlo do pravih ušes, kd se zastoni trudijo doseči uspeh. Le potrpljenje, bomo že dobili vse gotovo iz Inozemstva in zopet se bo pokazalo, da Slovenci niso od muh. Tedaj odpade en del zadovoljstva na mero.

Pa imam še eno muho! Od leta 1920 se namreč trudim, kako bi vnovčil svoj izum, katerega cilj je onemogočiti ponarejanje bankovcev. Sem tako predrzen da upam dobiti v roke res prav tak bankovec, ki bo tako točno izdelan po mojih načrtih, kakor je sedaj novi Columbia-gramofon, ki dela vsakomur veselje tudi tvrdki »Tehnik«. ki se s tem izbornu uvaja.

Zal nimam preveč denarja, da bi si nabavil tak gramofon in mislim, da tudi moj žep ne bo preobilo natičen tedaj, ko bodo cirkulirali »moji« bankovci. Pisalo se pa bo vendar zopet s ponosom, da mi Slovenci nismo od muh. Torej v splošno in tudi moje zadovoljstvo. R. P.

Učiteljice ne smejo kaditi

Predstojniki visoke šole v Sacramentu v Kaliforniji so soglasno sklenili, da učiteljice ne smejo kaditi. Vsaka učiteljica, ki jo zalote v bodoče s cigareto v ustih, bo takoj odpuščen. Predsednik šolskega sveta Wells je izjavil:

Prepričani smo, da se bo s to prepovedjo vzgoja mladine zelo dvignila. Učenci se ravnajo po učiteljicah in če jim prepovemo kaditi, se izgovarjajo, češ, saj tudi učiteljica kadil. Upamo, da se bodo tudi učitelji prostovoljno odrekli nikotinu, če pa ne, jih bomo prisilili, kakor smo učiteljice.

Nova moda

Pariški modni saloni napovedujejo za prihodnjo sezono originalno modno novotarijo. Gre za krilo, ki se je pri večernih toletah spredaj podaljšalo. Temu zgledu so sledile tudi popoldanske obleke. Že je kazalo, da se moda obrača do kratkih, za kar so se zavzemali sami modni saloni, kajti za kratko krilo se rabi manj blaga. Toda dame se niso hotele vrniti v stare čase in zato si je bilo treba izmisliti nekaj novega.

V prihodnji sezoni bo krilo spredaj in zadaj zopet kratko, ob straneh pa dolgo tako, da bo segalo skoro do tal. S tem hočejo menda modni saloni podariti, da so bile dame najbolj nedostojno in pohujljivo oblečene, če jih je pogledal človek od strani. Da ne bo več pohujšanja od strani, bodo krila na obeh straneh dolga.

August Blanche:

90

Na valovih strasti

Roman

Palača je doslovno obkoljena z vojaštvom. Pehotni bataljoni, lovci, dragunci in municipalni gardisti so jo obkolili od vseh strani, a sredi vojaštva stojita dva topova, obrnjena proti mostu.

General z voharjico perjanico se pojavja na stopnišču palače.

— Bodite brez skrbi! — zakliče poveljnik straže. — Palača je tako dobro zastražena, da bi se je ne upala napasti niti najboljša evropska vojska. Generalove besede niso prazna fraza.

Množica demonstrantov se znova ustavi. Eskadron dragoncev z golimi sabljami ji je zastavil pot, a z obeh strani pritiskajo na njo pehotni bataljoni.

— Živeli dragunci! — zakliče Armand in zavijti čepico nad glavo. — Živeli dragunci! Živela vojska! — zaore navdušeni klici množice.

Dragunci odgovore na pozdrav s tem, da zavijte sablje nad glavami, potem jih pa vtaknejo nazaj v nožnice. Zadovolje se zaenkrat s tem, da zadržijo s konji množico, da bi ne prodrla naprej.

— Kaj početi zdaj? — vpraša mladenci v sukniču Armanda.

— Potrežljivo čakati, — odgovori Armand. — Ta čas pa zapojte svojo najnovjšo pesem.

In pesnik zapoje plamtečo pesem svobode, a množica ponavlja z njim refren.

— Kdo pa poje v množici? — zakriči dragonski častnik in se obrne k eskadronu.

— Vprašajte raje, kdo so tisti, ki pojo, monsieur, — mu odgovori podčastnik in skomigne z rameni.

Prepovedujem vam prepjevati v zboru, — pravi častnik eskadronu, toda njegov glas ne zveni zapovedujoče, kajti začudenje je premagalo njegovo jezo.

— Živeli dragunci! — zakliče Armand, ki mu ne uide nobena malenkost.

— Živeli dragunci! — ponovi množica demonstrantov.

Kar se začujejo obupni kriki iz tisočerih grl. Kričanje se razlega s Place de la Concorde. Podčastnik skomigne znova z rameni in se ozre čez glave demonstrantov tja, od koder se razlegajo kriki.

Tudi dragunci se ozro tja in namršijo obrvi.

Armand in njegovi pristaši se obrnejo, da bi zvedeli, kaj se je zgodilo na drugi strani mostu.

Toda med njimi in Place de la Concorde se je zbralo preveč glav, da bi mogli videti, kaj se godi na trgu. Poleg tega nastane silna gneča, kajti vsi so radovedni in bi radi kaj videli.

Zato samo slutijo dogodke na Place de la Concorde. Pa tudi slutnja zadostuje, da prebledi in krčevito stisnejo pesti.

Oni pa, ki jim ni bilo treba slutiti, ker so videli na lastne oči, so bili ljudje, stoječi na stopnišču palače parlamenta. Tam je stalo več poslancev, ki so občudovali strategično razvrščene čete in se zaničljivo ozirali po množici demonstrantov, stisnjenih v železen obroč.

— Zakaj ne izpraznijo trga? — vpraša prvi poslanec. — Kaj so poklicali v Pariz 70.000 mož samo za parado? Ali pa mislijo, da je vrat sodrge močnejši od konjskih kopit in dragonskih sabelj?

— Zdi se mi, da se vam zelo mudi prepričati se o nasprotjem, — se oglasi mož visoke postave in ostrih, izrazitih potez na obrazu.

— Res se mi mudi, monsieur, — odgovori poslanec zaničljivo. — Bogme, navdušeno bi ploskal prvemu napadu, ki bi pometel Place dela Concorde tako, da bi bil podoben plesni dvoranu.

— Slabo se pleše, če so tla pokrita s kosi človeških teles, — je odgovoril mršavi mož.

— Tako mislite vi, k sreči je pa maršal Bugeaud drugačnega mnenja, kajti glejte... glejte! Ah, končno se je vendar odločil!

Na Place de la Concorde zbrana množica je bila mirna, samo valovila je, kakor valovi žito na polju, če zapiha veter.

Tu pa tam so se preinili skozi to polje ljudi poedinci, ki so splezali na kandelabre ali na ograje vodometov, v katerih je pa voda počivala.

Kar je množica oživela. Malo prej se je komaj vidno premikala, zdaj je pa začela bežati na vse strani.

Sredi množice so se namreč zalesketale čelade in sablje municipalne garde, a konjenica je navahnila na množico istočasno z Elysejskih polja in iz parka Tuileri.

Namesto vode v vodometih je brizgala človeška kri.

Od tod oni grozni krik, ki je prekinil pesem narodnega pevca.

Place de la Concorde je bil kmalu izpraznjen, ostal je pust kakor grob, da, kakor grob, v katerem je ležalo mnogo ubitih in še več ranjenih.

— No, kaj sem rekel? — je vprašal z zmagošlavnim pogledom visokega, mršavega moža poslanec, ki se je zanašal na maršala Bugeauda. — No, kaj porečete zdaj vi na to?

— Pravim, da niti jutri, ni pojutrišnjem ne boste plesali na Place de la Concorde, — je odgovoril mršavi mož mirno.

— Ha, ha! — se je smejal poslanec zmagošlavno in zaničljivo. — To bomo še videli. Počakajte, kaj nam prinese jutrišnji dan general Pavaignac!

XI.

Glavni stan na Champs-Elysees. Ura je štiri. Sonce zahaja za hotel des Invalides. Krvav venec se vije okrog mračne kupole. Parke Tuileri zapirajo.

Močna vojaška straža stoji na Place de la Concorde. Vojaštvo, ki je zjutraj zapustilo vojašnice, se še ni vrnilo. Ostalo je v mestu, razdeljeno na stotnije, vode in pikete. Na obeh bregovih Seine, na trgu in križiščih, povsod stoji straže. Na vsakem vozalu se sveti mušketa. Nkjer pa ni videti mušket narodne garde. Narodna garda še ni bila poklicana. Nočejo ji dati puške, ker se boje njene bajonete.

Vlada namreč ne zaupa narodni gardi. Sama najbolje ve, zakaj ji ne zaupa.

Toda vlada pozablja, da nezaupljivost na eni strani ne samo da podžiga nezaupljivost na drugi, marveč širi tudi malomarnost ali jezo med zvestimi, med nezvestimi pa utrjuje pogum in nade.

A kadar nebo sklene, da mora kralji izgubiti prestol, mu vzame najprej zdravo pamet.

V februarju je ob štirih še mračno. Na Elysejskih poljih gore luči.

Približno sredi Elysejskih polja, malo bolj proti malemu vodometu, mimo katerega radi hodijo v poletni vročini ljudje, da jih voda osveži, stoji pa hišica, na zunaj podobna italijanski villi. V nji je polno vajakov.

V času, o katerem govorimo, je štetla ta straža 40 mož regularne vojske.

Ta straža pa ni bila edina na Elysejskih poljih, marveč je bila v zvezi z mnogimi drugimi stražami, med katerimi so bile le neznatne razdalje.

Pred stražnico so postavili vojaški puške v piramido, očitno zato, da bi jih imeli takoj pri rokah. Sami so stali pred hišico in se pomenkovali.

Blizu njih je stal njihov poveljnik, mlad poročnik. Roke je imel prekrizane na prsih in oziral se je zdaj na levo, zdaj na desno.

Elysejska polja je bila konjenica že davno izpraznila. Dopoldne je na njih še mrgolelo ljudi, zdaj so pa bila zapuščena.

Tu pa tam se je pojavila skupina radovednežev, toda to so bili nedvomno stanovanjci bližnjih hiš, katerih vojaštvo seveda ni moglo pregnati.

Plesne dvorane med nebom in zemljo

V Ameriki bodo gradili šestkrat večje zrakoplove kakor doslej

— Letala na krovu zrakoplova

Ravnatelj največjega ameriškega letališča v Lakehurstu major Rosendahl je izjavil, da prinese bližnja bodočnost šestkrat tako velike zrakoplove, kakor so sedanj. Zrakoplovi bodo lahko dvignili po več sto potnikov ter mnogo pisemske pošte in poštnih pošiljk. Pa ne samo to, na krovu novih zračnih kolosov bo prostora za več letal, ki bodo skrbela med poletom za zvezo z zemljo.

Ze dva zrakoplova, ki ju grade za Združene države v Akronu, sta trikrat večja od zrakoplova Los Angeles, prejšnjega nemškega zrakoplova Z. R. III. Vsak zrakoplov bo imel na krovu pet letal in bo konstruiran tako, da bodo lahko letala startala in se vračala kar v zraku med poletom. Oba nova zračna kolosa bosta imela akcijski radij 16.000 km pri povprečni hitrosti 90 km na uro in 9000 km pri največji hitrosti 140 km na uro. V zraku bosta lahko ostala po cele tedne, če pa bodo popolnjevati zalogo bencina, kakor med vztrajnostnimi poletji, bosta lahko letala, dokler se ne obrabita.

Po zadnjih izkušnjah v letalstvu bodo rabili nova zrakoplova samo za polete na velike razdalje, dočim se rabijo zadnje čase letala samo za krajše polete nad suho zemljo. Velikost letal in zrakoplovov se mora tem nalagam prilagoditi. Za letala je spodnja meja velikosti razmeroma zelo nizka, je izjavil Rosendahl, pri zrakoplovih je pa drugače. Čim večji bodo, tem bolj se bodo rentirali. Letalo in zrakoplov igrata v letalstvu posebne vloge in se morata praktično izpopolnjevati.

V Nemčiji nameravajo zgraditi nov orjaški zrakoplov, ki bo prevažal malo potnikov, zato pa temveč blaga. Anglija pa gradi dva ogromna zrakoplova, ki bosta imela za zabavo potnikov tudi plesne dvorane. Na vsakem bo prostora najmanj za 100 potnikov. Po Rosendahlom mnenju so na pravi poti Nemci. Zrakoplov je treba zgraditi kot prometno sredstvo, namenjeno v prvi vrsti hitremu prevozu blaga, ne pa kot luksuzno prometno sredstvo za potnike, ki imajo dovolj denarja, da lahko prireajo ples v zraku. Potovanje z zrakoplovom je tako varno, kakor z nobenim drugim modernim prometnim sredstvom. Nemški zrakoplovi so prepeljali pred vojno in po vojni 37.000 potnikov brez najmanjše nezgode. To se ne da trditi o nobenem drugem prometnem sredstvu. Kar se tiče varnosti

potnikov, je Amerika daleč pred drugimi državami. Amerika ima namreč v svojih rokah skoro vso svetovno zalogo helija, plina, ki ne gori. Vsi narodi bi radi pomilili svoje zrakoplove s helijem, pa ga nimajo.

»Grof Zeppelin«, ki ga je doletela nezgoda, je po Rosendahlom mnenju premajhen za prekoceanske polete. Njegov obseg je izračunan za edini hangar, ki so ga zavezniki dovolili Nemčiji. Vendar pa nezgode ni zakrivil zrakoplov sam, marveč defekt v motorju. Rosendahl, ki se je osebno udeležil prvega Zeppelinovega poleta preko oceana kot ameriški opazovalec, je bil navdušen nad precizno konstrukcijo nemškega zrakoplova, ki je siljajo izpolnil svojo nalogo. Med poletom se ni pripetila nobena nezgoda. Rosendahl je letel tudi z ameriškim zrakoplovom Shenandoah, ki ga je uničil vihar. Katastrofa pa ni omajala njegovega zaupanja v zrakoplove, kajti Shenandoah, ki je kazal nedostatkne že pred poletom, je preletej 14.000 km, kar je najboljši dokaz, da je zrakoplov res zanesljivo prometno sredstvo.

Nobile obubožal

General Nobile, vodja ponesrečene italijanske ekspedicije na severni tečaj, živi sedaj v veliki bedi. Italijanska vlada je uvedla preiskavo o Nobilovi ekspediciji in na podlagi rezultata je bil Nobile degradiran in odpuščen iz vojaške službe. Priznana mu je bila pokojnina v znesku 700 lir mesečno, kar še daleč ne zadostuje za preživljanje rodbine. Poleg tega mu je zbolela še žena in degradirani general ji mora streči. Če opetovano je skušal dobiti službo, pa se mu ni posrečilo. Tudi papež, ki mu je bil prvotno zelo naklonjen, ki mu je odbil prošnjo, da bi ga sprejel v avdienco, za katero je Nobile opetovano zaprosil.

Zadnja Nobilova nada je bila knjiga o polarni ekspediciji, od katere si je obetal toliko dohodkov, da bi lahko za prvo silo preskrbel svojo družino. Toda oblasti so knjigo prepovedale in tako je splavala po vodi še zadnja nada. Zdej je zaprosil degradirani general za potni list v južno Ameriko, kamor se namerava izseliti, čim bo žena okrevala.

Pristopite k „Vodnikovim družbi“

Dražba v Stožicah pri Ljubljani

Na ponedeljek dne 29. julija ob 11. uri popoldne se bo na licu mesta v Stožicah št. 79 pri Ljubljani prodala na prostovoljni dražbi dvodružinska hiša umrlega posestnika Ludvika Šmuca. Hiša obstoji iz dveh stanovanj po dve veliki sobi, kuhinje in pritliklin ter ene sobe v kleti. Vodovod v hiši, 650 m² vrta. Izključna cena 86.860 Din. Dražbeni pogoji so razvidni pri okr. sodišču v Ljubljani, soba št. 37.

Okrajno sodišče v Ljubljani, soba 37. dne 16. julija 1929.

NAJBOLJŠE TAMBURICE

Čarkaševga in sremškega sistema izdelane in razpošilja ob iamstvu

stara hrv. tvornica tamburic

Stjepan M. Gilg

25-L Sisak 610

Kačićeva ulica 174 (Hrvatska)

Cenovnik tamburic pošljem na zahtevo zastonj. Odlikovan z dvema zlatima kolajnama.

Popelin, batist

in svila za damsko perilo

E. & A. Skaberné Ljubljana

WIENER MESSE

DUNAJSKI VELESEMNJ 1. do 7. septembra 1929.

Najnovije ustvaritve

DUNAJSKE MODE

Moška in damska oblačila, perilo, pletenine, strojne pletenine in trikotaža, modno blago, klobuki, dežniki, solnčniki.

PORABNOSTNO, KVALITETNO IN LUKSUZNO BLAGO.

SALON DUNAJSKE KOZUHOVINASTE MODE.

RAZSTAVA FRANCOŠKE UMETNE OBRTI IN LUKSUZNEGA BLAGA.

Prvovrstni materiali! Ziahtno delo! Nedostopna izbira! Cene brez konkurence!

Precejšnje vozne olajšave na domačih in inozemskih železnikah, na Dunavu ter v zračnem prometu.

Vizuma ni treba! Z volesajmsko izkaznico in potnim listom prost prehod meje v Avstrijo.

Pojasnila vseh vrst ter sejemске izkaznice (po Din 56.—) se dobe pri Wiener Messe - A. G., Wien VII., ter pri častnih zastopstvih v Ljubljani: Avstrijski konzulat, Dunajska cesta št. 31. Zveza za tujski promet v Sloveniji, Dunajska c. 1. Josip Zidar, Dunajska cesta 31.

Z najboljšim uspehom

se nad 23 let uporabljajo Laruche kapele za odpravitev spolnih boleznih (triper, bole izpazje). V vsaki lekarni poštica Din 25.— 5 pošto pošlje lekarna Blum, Subotica.

Revolucija

»MARIŠKI LES«

»MARIŠKI LES«

»MARIŠKI LES«

Vinko Habe

Truplo pokojnika se pripelje v Ljubljano in bo pogreb v četrtek, dne 25. julija, ob 4. uri popoldne.

Ljubljana, dne 23. julija 1929.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znak! — Na vprašanje brez znakke ne odgovarjamo. — Najmanjši oglas Din 5.—

Domačo hrano

dobro, iščem. Pisemne ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »hrano«. 1569

Mesta vzgojiteljice

in pomočnice gospodinj; išče učiteljica. Vešča je tudi različnih ročnih del. Ponudbe na upr. Slov. Naroda pod »Natančnost«. 1570

Polirja

za visoke gradnje in armirani beton, prvovrednega, samostojnega, iščem za stalno nameščenje. Ponudbe z izpričevili na: Progres, gradjevno podjetje, Sarajevo. 1554

Zagovodja

perfektna, več letna in pisarniške manipulacije, želi primerne mesto za takoj. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Starejša moč«. 1571

Strojepisni pouk

med počitnicami se vrši vsak dan od 6. do 9. ure zvečer. Začetek 5. avgusta. Vpisovanje 5. avgusta in dalje vsak dan od 6. do 8. ure zvečer. Tečaj za začetnike in izveščance. Poseben tečaj za starejše dame in gospode. Učna ura 4 Din. Christofor učni zavod, Ljubljana, Domobranska cesta 7. I. nadst. 1563

Separirano prazno sobo

po možnosti v centru mesta, Bleiweisova cesta — išče gospodinja. V ponudbi naj se navede cena. — Pisemne ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Bleiweisova cesta«. 1574

Stavbno podjetje

sprejme takoj žensko pisarniško moč, večšo knjigovodstva in vseh pisarniških del. Prednost imajo tiste, katere so bile že zaposlene pri stavbnem podjetju. Ponudbe z zahtevo plače pod »Samostojna 33 — 1549« na upravo »Slov. Naroda«.

L. Stjepušin

ZAGREB, Jurjevska 57

prilporeča najboljšo tambura, tice, kloke, partiture i ostale potrebšćine za vsa glasbala. — Odličovna na pariskoj kraljevi Cjenski hrane.